

Írország

Utolsó frissítés dátuma: 2020.12.09.

Fertőzöttség állapota

Fertőzések száma: (2020. december 9-ei adatok alapján)

- kimutatott fertőzések száma összesen:	74.900
- új fertőzött esetek száma:	227
- halálos áldozatok száma összesen:	2.108
- új halálos áldozatok száma:	5
- kórházba kerültek összesen:	5.360
- ebből intenzív ellátásban részesült összesen:	622

Az Európai Unión belül Írországban a legalacsonyabb a fertőzöttségi arány.

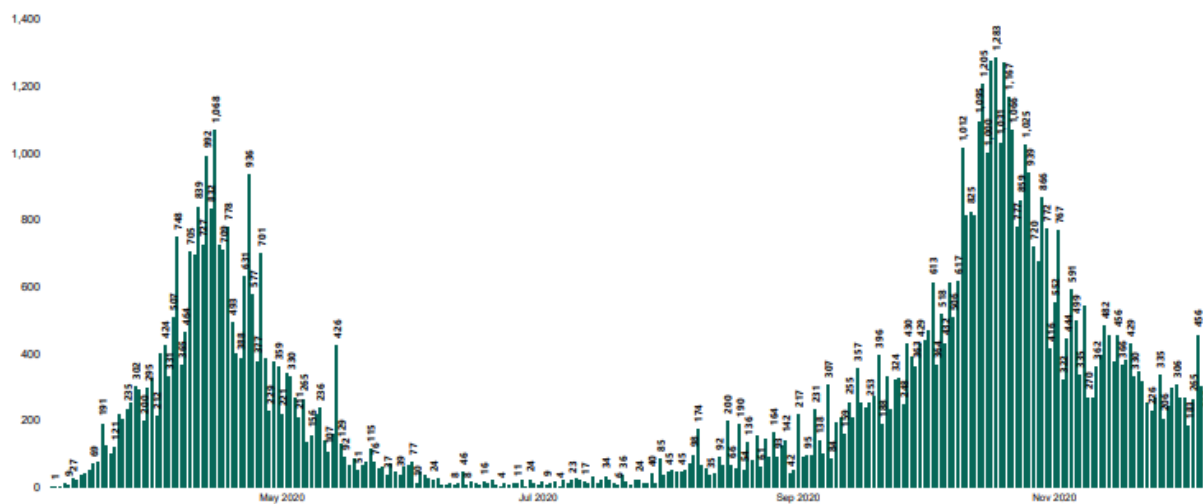
A kormány által közölt ábra az alábbi hivatkozásokon elérhető:

- <https://www.gov.ie/en/service/0039bc-view-the-covid-19-coronavirus-dashboard-showing-the-latest-stats-and/>
- <https://covid19ireland-geohive.hub.arcgis.com/>

Járványhelyzet állapota: A második hullám lecsengő stádiumban van.

New Confirmed COVID-19 Cases in the Republic of Ireland as at 08/12/2020

New COVID-19 Cases in the Republic of Ireland as of 08/12/2020

Forrás: HSE

Korlátozások és azok (tervezett) feloldási üteme

A kormány december 1-ei hatállyal lecsökkentette az érvényben levő korlátozások szintjét 3-as szintűre a korábbi legszigorúbb, 5-ös szintről. A bevezetett intézkedések teljes listája az alábbi hivatkozáson érhető el:

<https://www.gov.ie/en/publication/ad569-level-3/#measures-in-place-from-18-december>

A karácsonyi időszakra speciális intézkedések lesznek érvényben; december 18-tól január 6-ig feloldják a megyehatár-lezárásokat, azaz az emberek szabadon utazhatnak az egész ország területén az ünnepek alatt. December 18-tól a kormány három háztartásnak engedi, hogy együttesen vegyenek részt családi összejöveteleken.

A szükséges korlátozásokra vonatkozó közlést, **6-9 hónapos terv** (*Resilience and Recovery 2020-2021: Plan for Living with Covid-19*) szeptember 16-án lépett hatályba.

Az érvényben lévő **korlátozásokkal és helyi szabályozásokkal** kapcsolatban a legfrissebb információk:

- <https://www.gov.ie/en/press-release/66269-ireland-placed-on-level-5-of-the-plan-for-living-with-covid/>

Utazási korlátozások:

- Írország elfogadta az utazási korlátozások összehangolt megközelítéséről szóló EU-ajánlást, amelynek megfelelően az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) által közölt „zöld” országokból érkezőkre nem vonatkoznak korlátozások. A piros, sárga és szürke jelzésű régiókból minden Írországra érkező 14 napig el kell, hogy elszigetelje magát. Az országos bontásban szereplő információ az ír Külügyminisztérium honlapján érhető el:
- <https://dfa.ie/travel/travel-advice/>
- Aki külföldről érkezik, minden esetben ki kell töltenie egy online adatlapot (Passenger Location Form).
- November 8-án éjféltől azok a sárga régiókból érkező utasok, akik rendelkeznek az érkezés előtt legfeljebb három nappal elvégzett negatív PCR teszteredménnyel, nem kell korlátozniuk a mozgásukat.
- A korlátozások alól kivételt képeznek az alapvető tevékenységet ellátó munkavállalók, és a szükségszerű üzleti vagy családi okokból történő utazások (például temetésen való részvétel).

Lakossági korlátozások:

- Kültéri környezetben (otthonokon és kerteken kívül) maximum 2 háztartásból legfeljebb 6 ember találkozhat a fizikai távolságtartásra vonatkozó szabályok betartása mellett.
- A korábbi öt kilométeres lakhelyelhagyási tilalom helyébe a 3-as szinthez tartozó megyeelhagyási tilalom lép, mely alól azonban kivételt képez a munkavégzés, valamint az oktatási és egészségügyi céllal történő utazás.
- Nem rendezhetők beltéri nyilvános események. Ez alól kivételt képeznek az esküvők és a temetések, melyek 25 fős létszámkorlátozással tarthatók meg. Kültéri, ellenőrzött környezetben, megnevezett szervezővel rendezett (pl. szabadtéri művészeti) eseményekre legfeljebb 15 fős létszámmal kerülhet sor. Istentisztelet 50 fős létszámkorlátozással tartható, sportesemények azonban csak zárt ajtók mögött.

Gazdasági korlátozások:

- A munkahelyekre vonatkozóan, aki teheti továbbra is otthonról kell, hogy dolgozzon.

- A korlátozások enyhítésének köszönhetően minden korábban nem „alapvetőnek” definiált kereskedelmi egység és kulturális helyszín kinyithat. December 4-től pedig kinyithatnak az éttermek és a gasztropubok is. A kizárólag alkoholos italt árusító vendéglátóipari egységek továbbra sem.

Az egyes korlátozási szintek külön korlátozásokat tartalmaznak, amelyek részletes leírása az alábbi hivatkozásokon érhető el:

1. szint: <https://www.gov.ie/en/publication/6508e-level-1/>
2. szint: <https://www.gov.ie/en/publication/18e18-level-2/>
3. szint: <https://www.gov.ie/en/publication/ad569-level-3/>
4. szint: <https://www.gov.ie/en/publication/dc29a-level-4/>
5. szint: <https://www.gov.ie/en/publication/2dc71-level-5/>

Áruforgalmi, kereskedelmi korlátozások

Írországból nem jelentettek be sem áruforgalmi, sem kereskedelmi korlátozást.

Logisztika és szállítmányozás állapota

Közúti, vasúti, légi és tengeri szállítmányozás

A szállítmányozás folytonossága biztosított. A logisztika és szállítmányozás területét „alapvető” szolgáltatásként jelölte meg a kormány. **A nélkülözhetetlen ellátási láncban dolgozó személyzet** (például pilóta, fuvarozó, tengeri személyzet) **mentesül az Írországra történő beutazásra vonatkozó 14 napos előírt „önelszigetelés” (self-isolation) alól.** A közúti, vasúti, légi és tengeri szállítmányozási formák zavartalanul működnek.

Nagyobb árulogisztikai központok (kikötők, repterek) helyzete

Az árulogisztikai, szállítmányozás zavartalanul működik, melyek területén nincsenek érvényben korlátozások a kikötőben és a repülőtereken.

Gazdasági kilátások

A Pénzügyminisztérium előrejelzése szerint **2020-ban 2,5 százalékos GDP visszaesés várható**, melyet mérsékelt fellendülés követ **2021-ben (1,4%)**. A koronavírus járvány hatása a GDP-re a vártnál kisebb mértékű, amely főként a multinacionális vállalatok által dominált exportnak köszönhető. Bizonyos export ágazatok, különösen a gyógyszeripar teljesítménye kimagasló volt 2020-ban. Az ír hazai gazdaság legrepresentatívabb mutatója - a belföldi kereslet - ebben az évben 6,5 százalékkal csökken. **A foglalkoztatottság 13,8%-os visszaesése várható**, így a **munkanélküliségi ráta ebben az évben 16% körül alakul** és 2021-ben várhatóan 10,7% lesz. **A foglalkoztatás jövőre valószínűleg 7%-kal, vagyis 145 000 munkahellyel növekszik**, ami jelentős hatással lesz a gazdaságra és társadalom egészére. Az ír kormány körülbelül 9 milliárd eurót különít el 2021-re a járványhoz kapcsolódó intézkedésekre, elsősorban a szociális támogatások és az egészségügy terén. Előzetes becslések szerint a költségvetési deficit jövőre a GDP 4,5-5,5%-nak felel majd meg. Ennek megfelelően az ír költségvetés-tervezet megalkotása az alábbi makrogazdasági mutatókon alapul, mely egyben a Pénzügyminisztérium legfrissebb 2020/2021-es prognózisait is tükrözi:

%-os változás	2019	2020	2021
GDP	5,6	-2,5	1,4
GNP	3,4	-3,1	1,3
Belföldi kereslet	3,3	-6,5	3,9
Foglalkoztatottság	2,9	-13,8	7,1
Munkanélküliség	5,0	15,9	10,7

A Jegybank (*Central Bank of Ireland*) előrejelzése szerint mindössze 0,4 százalékos gazdasági visszaesésre lehet számítani 2020-ban. Egy korábbi, júliusi jelentésük 9 százalékos csökkenést prognosztizált, azonban a vártál erősebb exportteljesítmény és a fogyasztói magatartás stabilitása ellensúlyozta a koronavírus-járvány gazdasági hatásait. A Jegybank 2021-ben 3,5 százalékos, 2022-ben pedig 4,7 százalékos GDP növekedésre számít.

A járvány gazdasági hatásaival szemben a MedTech, technológiai és a gyógyszeripari szektorok ellenállónak bizonyultak. Ezzel szemben az írországi légitársasági és légitársasági ágazat szenvedte el a legnagyobb mértékű visszaesést az európai repülési hálózatban. A fő légitársasági szolgáltató cégek (beleértve a légitársaságokat és a repülőterek üzemeltetését végző vállalatokat is) 20–25%-os munkaerőcsökkentést hajtottak végre. A járvány fokozott mértékben érintette az idegenforgalmi ágazatot, amelynek bevételei – előrejelzések szerint – 2020-ban 5 milliárd euróval csökkennek az előző évhez képest és a foglalkoztatottak száma is közel 200 ezer fővel csökken. A vendéglátóiparra, szállodákra és rendezvényekre vonatkozó továbbra is érvényben levő korlátozások jelentős mértékben érintik a kisvállalkozásokat.

Gazdasági válságkezelő intézkedések

Fiskális intézkedések

A kormány gazdasági stratégiájának fókuszában a munkahelyek megőrzése és a vállalkozások működésének fenntartása áll. Ennek megfelelően **13,3 milliárd euró összértékű (a GNI 7,5%-a) gazdasági csomagból 4,5 milliárd eurót különítettek el szociális és jövedelemtámogatásra, 6,8 milliárd eurót vállalkozásokat támogató intézkedésekre, valamint 2 milliárd eurót az egészségügyre, a járvány megfékezésére.** A kormány a vállalkozások számára új támogatásokat tett elérhetővé. Ennek legfőbb elemei a **2 milliárd eurós járványügyi stabilizációs és helyreállítási alap**, ami tőkét biztosít a közép- és nagyvállalatok részére (*Ireland Strategic Investment Fund – Pandemic Stabilisation and Recovery Fund*), valamint a **2 milliárd eurós hitelgarancia-rendszer** (*Covid-19 Credit Guarantee Scheme*), mely a kkv-k számára a piaci kamatok alatt elérhető. Emellett a járvány által érintett vállalkozásoknak lehetősége van az adókötelezettségek elhalasztására, „befagyasztására” tizenkét hónapos időszakra (a vállalkozások kereskedelmi tevékenységének újra megkezdését követően). Ezen időtartam alatt az adóhivatal nem végez adósságbehajtási intézkedéseket és nem számol fel kamatot. A mikro vállalkozások 1000 euró vissza nem térítendő támogatást igényelhetnek az újonnan bevezetett *Micro-Enterprise Assistance Fund* keretében. A *Restart Grant Plus* közvetlen támogatást nyújt a legfeljebb 250 alkalmazottat foglalkoztató vállalkozásoknak a járvány utáni újraindításban és a munkaerő újbóli alkalmazásával kapcsolatos költségek fedezésében. A minimális támogatás értéke 4000 euró, a maximális támogatás pedig 25 000 euró. A **jövedelemtámogatási intézkedések legfőbb eleme a bértámogatási rendszer és a pandémiás munkanélküli támogatás.**

A kormány július 23-án 7,4 milliárd euró keretösszegű ún. „july stimulus” gazdasági ösztönző csomagot jelentett be, mely több mint 50 intézkedést tartalmaz és kiterjed a gazdaság minden jelentős területére. Az ír gazdaság történelmében ez az eddigi legnagyobb mértékű gazdaságélénkítő intézkedés. A terv elsősorban állami beruházásokat, munkavállalói és jóléti támogatásokat, vállalkozásokat támogató intézkedéseket és adócsökkentéseket foglal magába. A „júliusi” 5,2 milliárd eurós gazdasági ösztönzőcsomagot egy 2 milliárd eurós (korábban bejelentett) hitelgarancia-rendszer és néhány egyéb kisebb léptékű intézkedés egészíti ki. Az 5,2 milliárd eurós csomagból (GNI 3%-a) az adóügyi intézkedések mintegy 900 millió eurót tesznek ki, a fennmaradó részt (4,3 milliárd euró) pedig kormányzati kiadások fedezetére különítenek el. A legnagyobb meglepetést az áfacskökkentés okozta; a 23%-os felső adókulcsot 21%-ra csökkentették, mely szeptembertől lép hatályba és 2021. februárig lesz érvényben. A csomag legnépszerűbb elemei (1) az ingatlanvásárlási 30 000 euróra emelt adókedvezmény, (2) a belföldi üdülést népszerűsítő támogatás, amely 625 eurós kiadás esetén lehetővé tesz 125 euró adóvisszaigénylést, (3) a Covid-19 munkanélküli segélyrendszer 2021 áprilisáig történő kibővítése, valamint (4) a bértámogatási kiterjesztése 2021 márciusáig egy új rendszer formájában (*Employment Wage Subsidy Scheme*).

Szektorspecifikus támogatások az agrár-élelmiszeripar, vendéglátóipar és idegenforgalom, művészet és kulturális ágazatok számára érhetőek el.

A Covid-19 által érintett vállalkozások számára elérhető támogatások teljes listája:

<https://dbei.gov.ie/en/What-We-Do/Supports-for-SMEs/COVID-19-supports/>

A magasabb szintű korlátozások miatt az ír kormány úgy döntött, hogy - a korábbi bejelentés ellenére - visszaállítja a heti 350 eurós pandémiás munkanélküliségi segélyt (PUP) azok számára, akik heti 400 eurónál magasabb jövedelemmel rendelkeztek. Változik a bértámogatási rendszer (EWSS) is; a kormány az eredeti három sávost ötre kibővíti azért, hogy a vállalkozások minél több munkavállalót tudjanak a rendszer révén foglalkoztatásban tartani.

Monetáris intézkedések

Az Ír Központi Bank (CBI) által bejelentett további intézkedések: az anticiklikus tőkepuffer felszabadítása, amelyet 1%-ról 0%-ra csökkentenek; megállapodás a legnagyobb bankok által javasolt fizetési moratóriumokról a jelzálogkölcönök és az egyedi hitelek vonatkozásában; a kkv-knak lehetősége nyílik a hitelfizetéseket hat hónapon keresztül halasztani.

Exportpiaci lehetőségek magyar cégek számára

Írországban a járványhoz szükséges általános kórházi egészségügyi eszközök és felszerelések (PPE) ellátása és utánpótlása biztosított az Ír Egészségügyi Szervezet (HSE) által, azonban a (magán) szociális otthonokban (idősek otthona) továbbra is nehézséget okoz a maszkok és egyéb védőfelszerelések beszerzése. Az általánossá váló távmunka új piaci szegmenseket jelent, amelyhez kapcsolódó megoldások iránt megnőtt a kereslet az áruk és a digitális szolgáltatások területén például az oktatásban, e-kereskedelmi és az IKT ágazatban. A járvány következtében az új ingatlanok építéséhez szükséges faanyag-ellátásban időszakos hiány alakult ki.

Az exportpiaci lehetőségek általánosan négy fő pillérre épülnek az (1) élettudományokkal kapcsolatos iparra és egészségügyre, az (2) építkezésre és infrastruktúrára, a (3) mezőgazdaságra és (4) megújuló energiára. Ezen területeken a korlátozások feloldásának köszönhetően folyamatosan újraindul a tevékenység.

Online B2B szervezésre nyitott ágazatok

Online B2B-k szervezésére nyitott ágazatok: orvostechológia és IT szférában tevékenykedő cégek.

Elérhető nemzetközi tenderek

Írországbán minden közszektorbeli tender a Kormányzati Beszerzési Hivatal „egyablakos”, központosított pályázati felületén érhető el, az eTenders oldalon. A helyi önkormányzatok használhatják emellett a SupplyGov-t is építési és üzemberleti szerződések megkötésére, azonban ezek többsége eTenders-en szintén meghirdetésre kerül.

- eTenders: <https://www.etenders.gov.ie>
- SupplyGov: <https://www.supplygov.ie>